

กระทู้ถามที่ ๓๔๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

เรื่อง การกำหนดราคาข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่ว มันสำปะหลัง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยข้าพเจ้าได้รับการร้องเรียนจากราษฎรจำนวนมากว่า ปีนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง ไม่ให้ความสนใจเหมือนทุกปี ไม่มีการกำหนดราคาข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่ว มันสำปะหลัง อ้อย ซึ่งรัฐบาลก็ได้แก้ปัญหาเศรษฐกิจถูกทางแล้ว เหตุใดจึงปล่อยให้ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำกว่าปีก่อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรจากราคาพืชผล การเกษตรและเศรษฐกิจตกต่ำ โดยมีแนวทาง นโยบาย แก้ไขปัญหาอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. การหาตลาดต่างประเทศเพื่อสินค้าการเกษตรได้ผลเป็นอย่างไร และตลาดที่เคยส่งออก เป็นประจำมีอัตราเพิ่มหรือลดลงอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ประเทศใดบ้างที่เป็นตลาดรายใหม่ที่จะช่วยให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรรณญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี

พรรคชาติไทย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๕๗ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง การกำหนดราคาข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่ว มันสำปะหลัง

ข้าพเจ้า นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การกำหนดราคาข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่ว มันสำปะหลัง ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ และข้อ ๒

ขอเรียนว่ารัฐบาลได้กำหนดนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาาราคาผลผลิตข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่ว มันสำปะหลัง และอ้อย ดังนี้

๑. การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ รัฐบาล โดยคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๑ และวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้แก้ไขปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ดังนี้

๑) กำหนดราคาเป้าหมายนำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ความชื้นไม่เกิน ๑๔.๕% ณ แหล่งผลิต) กิโลกรัมละ ๔.๐๐ บาท

๒) ให้แทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยวิธีการรับจำนำในปริมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน โดยให้ ๓ หน่วยงานดำเนินการ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) องค์การคลังสินค้า (อคส.) และกรมการค้าภายใน ทั้งนี้ ให้รับจำนำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น ๑๔.๕% ณ ยุ้งฉางเกษตรกร ในราคากิโลกรัมละ ๓.๘๐ บาท และหน้าคลัง อคส. และ โกดัง/ไซโล ผู้ประกอบการ กิโลกรัมละ ๔.๐๐ บาท โดยให้รับจำนำตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๑ ถึง ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๓) ไม่ให้มีการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปี ๒๕๕๒ ตลอดทั้งปี เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ ในการสร้างสต็อกและการต่อรองราคา ระหว่างกัน เว้นแต่การนำเข้าตามพันธกรณีที่มีไว้กับ WTO เท่านั้น

สำหรับผลการรับจำนำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพียงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๒ ได้ดำเนินการรับจำนำแล้ว รวมทั้งสิ้น ๓๒๑,๗๘๗ ตัน (ระดับราคาในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น ๑๔.๕% กิโลกรัมละ ๔.๐๐ บาท)

ในการส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ขอเรียนว่าผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยส่วนมากจะใช้ภายในประเทศ แต่แต่ละปีจะมีการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยมีตลาดประจำ

ในประเทศเพื่อนบ้านแถบเอเชียด้วยกัน เช่น ประเทศมาเลเซีย ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ แต่อย่างไรก็ตามในปีนี้กระทรวงพาณิชย์ ได้พยายามผลักดันให้มีการส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนหนึ่งไปตลาดต่างประเทศ โดยคณะกรรมการ คชก. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการบริหารโครงการรับจำนำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๑/๕๒ พิจารณาแนวทางในการผลักดันการส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนเกิน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัน โดยให้องค์การคลังสินค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกรมการค้าภายใน ประสานกรมการค้าต่างประเทศ ในการหาตลาดต่างประเทศ

๒. การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าว (กนข.) ขึ้นดูแลเป็นการเฉพาะ และได้กำหนดนโยบายและมาตรการข้าวไว้อย่างชัดเจนทุกปี เพื่อให้หน่วยปฏิบัติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และให้เกิดประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ สำหรับปี ๒๕๕๑/๕๒ คณะกรรมการนโยบายข้าว (กนข.) ได้กำหนดนโยบายและมาตรการข้าวเป็นการล่วงหน้า ประมาณ ๑ เดือน ก่อนที่ผลผลิตข้าวในปีฤดูใหม่จะเริ่มทยอยออกสู่ตลาดในช่วงปลายเดือนตุลาคม เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรขายข้าวเปลือกได้ในราคาเหมาะสม

ในการช่วยเหลือด้านราคานี้ ได้มีการกำหนดราคาเป้าหมายนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก โดยรับจำนำในอัตราร้อยละ ๕๕ ของราคาเป้าหมายข้าวเปลือก ซึ่งมีรายละเอียดราคาเป้าหมายข้าวเปลือกและราคารับจำนำ ในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๑/๕๒ ดังนี้

หน่วย : บาท/ตัน

ชนิดข้าว	ราคาเป้าหมายข้าวเปลือก	ราคารับจำนำ
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	๖,๘๕๐	๖,๔๕๕
ข้าวเปลือกเจ้า ๑๐๐%	๕,๕๖๐	๕,๒๘๐
ข้าวเปลือกเจ้า ๕%	๕,๔๖๐	๕,๑๘๕
ข้าวเปลือกเจ้า ๑๐%	๕,๒๖๐	๔,๙๕๕
ข้าวเปลือกเจ้า ๑๕%	๕,๑๖๐	๔,๙๐๐
ข้าวเปลือกเจ้า ๒๕%	๔,๙๖๐	๔,๗๑๐
ข้าวเปลือกเหนียว ๑๐% เมล็ดยาว	๖,๒๐๐	๕,๘๕๐
ข้าวเปลือกเหนียวคละ	๕,๙๐๐	๕,๖๐๕

สำหรับการส่งออกข้าวเปลือก กระทรวงพาณิชย์ได้ตั้งเป้าหมายการส่งออกข้าวเปลือกสำหรับปี ๒๕๕๒ ว่าจะมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๕.๕๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า ๗๑,๕๐๐ ล้านบาท และได้มีการกำหนดกลยุทธ์ตลาดปี ๒๕๕๒ ดังนี้

๑) สนับสนุนการส่งออกโดยเอกชนเป็นหลัก

๒) เจรจาย G to G โดยกรมการค้าต่างประเทศร่วมกับองค์การคลังสินค้า และสมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ เฉพาะตลาดที่ภาคเอกชนไม่สามารถขายได้ เช่น การขอซื้อเฉพาะ G to G ขอซื้อเงินเชื่อหรือ Counter trade

๓) จัดโครงการส่งเสริมการส่งออกข้าว โดยร่วมกับกรมส่งเสริมการส่งออก เผยแพร่ประชาสัมพันธ์มาตรฐานและเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยในตลาดที่มีศักยภาพและส่งเสริมการขายข้าวชนิดต่างๆ ตามความเหมาะสมในแต่ละตลาด

๔) จัดคณะผู้แทนการค้าร่วมภาครัฐและเอกชนเดินทางเจรจายขายหรือขยายตลาดข้าวในตลาดที่มีศักยภาพในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมและสถานการณ์

นอกจากนี้กระทรวงพาณิชย์ จะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการส่งออกข้าวไปประเทศต่างๆ และในการเจรจาผลักดันให้มีการนำเข้าข้าวไทยภายใต้การเปิดตลาดในสัดส่วนที่มากขึ้น เช่น ประเทศญี่ปุ่น

สำหรับตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของไทย ได้แก่ ตลาดในแถบเอเชีย ออสเตรเลีย ตะวันออกกลาง อเมริกา และยุโรป และคาดว่าในปี ๒๕๕๒ จะมีการส่งออกข้าวไปประเทศต่างๆ ได้แก่ จีน ฮองกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อิหร่าน และอิรัก เพิ่มขึ้น

๓. การช่วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเขียว ขอเรียนว่า ในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๑/๕๒ ระดับราคาผลผลิตถั่วเขียวยังอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของบริโภคและแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น แป้งถั่วเขียว วุ้นเส้น ถั่วชิก และถั่วงอก เป็นต้น โดยราคาที่เกษตรกรขายได้เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๒ ถั่วเขียวผิวมันคละ กิโลกรัมละ ๑๒.๕๓ บาท ถั่วเขียวผิวดำคละ กิโลกรัมละ ๑๑.๐๐ บาท ยังสูงกว่าราคาเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี ซึ่งมีราคากิโลกรัมละ ๑๐.๑๐ บาท และ ๘.๐๗ บาทตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์จะติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด หากมีแนวโน้มว่าจะเกิดปัญหาด้านราคาก็พร้อมจะเสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) แทรกแซงตลาดต่อไป

ปัจจุบันมีการส่งออกผลผลิตถั่วเขียวเพียงเล็กน้อย โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ ฮองกง ไต้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ ปากีสถาน อินเดีย และญี่ปุ่น ทั้งนี้ ผลผลิตถั่วเขียวส่วนมากจะใช้ภายในประเทศ

และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ปริมาณผลผลิตอยู่ในระดับค่อนข้างคงที่ ทำให้ราคาภายในประเทศ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก เพราะต้องแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง เช่น จีน พม่า และเวียดนาม ซึ่งสามารถพัฒนาการผลิตและควบคุมคุณภาพได้ดี รวมทั้งมีราคาต่ำกว่าของไทย เป็นเหตุให้การส่งออกของไทยมีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับ โดยในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา ปริมาณและมูลค่า ส่งออกถั่วเขียวผิวมันมีอัตราการลดลงร้อยละ ๒๖.๕๕ และ ๑๘.๒๕ และถั่วเขียวผิวดำมีอัตราการลดลง ร้อยละ ๓๕.๕๒ และ ๒๗.๕๘ แต่อย่างไรก็ตาม หากสามารถปรับระบบการผลิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพแล้ว ก็จะสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดในประเทศ คู่ค้าสำคัญไว้ได้ อันจะมีผลต่อเนื่องในการขยายตลาดส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นในอนาคต

๔. การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง รัฐบาลโดยคณะกรรมการนโยบายและมาตรการ มันสำปะหลัง ได้กำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ไว้ดังนี้

๑) การส่งออกมันเส้น/มันอัดเม็ด ไปสหภาพยุโรปให้เป็นไปโดยเสรี ทั้งนี้ ผู้ส่งออกจะต้อง มีความพร้อมในการส่งออกและมีส่วนช่วยเหลือเกษตรกรโดยการซื้อสินค้าเข้าเก็บสต็อกในช่วงที่มี ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก (ธ.ค. ๔๑ - เม.ย. ๔๒)

๒) การส่งออกมันเส้น/มันอัดเม็ด ไปนอกสหภาพยุโรปและการส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ให้เป็นไปโดยเสรี

๓) จัดคณะผู้แทนไปเจรจาขยายตลาดผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศจีน ช่วง ธ.ค. ๔๑ - ม.ค. ๔๒

๔) กรณีเกิดปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำจะใช้มาตรการเสริมโดยซื้อมันเส้น ๒๐๐,๐๐๐ ตัน และแป้งมันสำปะหลัง ๒๐๐,๐๐๐ ตัน เข้าเก็บสต็อก

สำหรับการหาตลาดต่างประเทศ เพื่อรองรับสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง รัฐบาลได้ดำเนินการ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อระบายสินค้าไปยังตลาดใหม่ๆ โดยในปีที่ผ่านมาได้ขยายตลาดสินค้าแป้งมันสำปะหลัง ไปยังประเทศรัสเซีย และได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี สำหรับตลาดส่งออกประจำ เช่น ญี่ปุ่น และ เกาหลีใต้ก็มีแนวโน้มที่ดี เพราะต้องเปิดตลาดตามพันธกรณี WTO ซึ่งจะทำให้ไทยสามารถส่งผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปจำหน่ายยังประเทศดังกล่าวได้เพิ่มขึ้น

ส่วนประเทศที่เป็นตลาดรายใหม่ที่จะช่วยให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้นนั้น ได้แก่ รัสเซีย จีน และ ยุโรปตะวันออก

๕. การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย ขอเรียนว่าตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร (ประกอบด้วย ชาวไร่อ้อย ๕ คน

โรงงานน้ำตาล ๔ คน ราชการ ๓ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คน) ในการกำหนดราคาอ้อย ซึ่งเมื่อคณะกรรมการบริหารกำหนดแล้ว ให้ทำประชาพิจารณ์ภายใน ๑๐ วัน และให้นำผลการประชาพิจารณ์เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และคณะรัฐมนตรีตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้กำหนดราคาอ้อยขั้นต้น ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๑/๕๒ ในอัตราเมตริกตันละ ๕๐๐ บาท ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

๒. เห็นชอบในหลักการให้ชาวไร้อ้อยได้รับเงินเพิ่ม โดยให้ชาวไร้อ้อยกู้ยืมอีก ๑๐๐ บาทต่อตันอ้อย โดยให้กู้ยืมเงินจากวงเงินของกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๑,๕๐๐ ล้านบาท ในอัตราตันอ้อยละ ๒๑ บาท ส่วนที่เหลืออีกตันอ้อยละ ๑๕ บาท นั้น ให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย และคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายร่วมประชุมหารือ กำหนดหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินที่เหมาะสม และรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้องนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อนำไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง ในการดำเนินการจัดทำมาตรการสนับสนุนด้านแหล่งเงินกู้

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดสรรเงินให้ชาวไร้อ้อยกู้ยืม ตันอ้อยละ ๑๕ บาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๑ เพื่อสมทบให้เกษตรกรได้รับรายได้เพิ่มขึ้นเป็นตันอ้อยละ ๖๐๐ บาท เท่ากับปีที่ผ่านมา

สำหรับการคำนวณราคาอ้อยขั้นสุดท้ายปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ คณะกรรมการบริหาร (ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗) จะดำเนินการในเดือนตุลาคม ๒๕๕๒